בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', ט"ז בכסלו תשס"ה (29 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ימים אלה, לפני 57 שנה, היו גורליים לעם ישראל – בכל התפוצות. אומות העולם התכנסו באו"ם כדי להכריע על שאלה שנכפתה עליהן עקב המצב בארץ-ישראל. המנדאט הבריטי לא הצליח בקרוב ל- 30 שנות שליטתו, לכונן כאן את מה שחוייבו להקים: בית לאומי לעם היהודי. אדרבא, עשו כל מאמץ לטרפד מגמה זו. לבסוף, נתמנתה וועדה מיוחדת של האו"ם לחקור את "עניין פלסטינא" ולהמליץ בפני האו"ם מדיניות חדשה. ביום זה, כ"ט בנובמבר בלוח הלועזי, הוא **י"ז בכסלו** בלוח שלנו, **החליטו אומות העולם לחלק את ארץ-ישראל לשני חלקים** (7 למעשה, אך זה תראו במפה המצ"ב) – מדינה יהודית ומדינה ערבית.

לאחר קום המדינה, היתה התעוררות יהודית ולאומית בקרב יהודים בכל רחבי התבל. היום – פרק קטן, אך נועז, מאחת התפוצות שלנו – "יהדות הדממה", יהדות ברית המועצות. ביוני 1970, נתפסה קבוצה של 11 יהודים, שניסתה לחטוף מטוס שהמריא מלנינגרד, במטרה להגיע אתו לישראל. בחודשים הבאים נערכו מאסרים של פעילי עלייה יהודים בשורה ארוכה של ערים. כעבור כמחצית שנה, ב- 15 בדצמבר, מחר, **י"ז בכסלו**, **נפתח משפטם של חוטפי המטוס**, בהאשמת בגידה. המשפט הפך למעשה, למשפט ראווה של כל מבקשי היתרי העליה בברה"מ. חוטפי המטוס תכננו את הפעולה במשך זמן רב. הם היו אמורים להשתלט על המטוס בשדה התעופה של לנינגרד ולהמריא את בני משפחותיהם לישראל. אחד החוטפים היה טייס לשעבר בחיל האוויר הסובייטי. את המבצע הכשיל אחד הפעילים, שהיה סוכן של ה-קג"ב. כל המשתתפים נעצרו כבר במטוס.

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', ט"ז בכסלו תשס"ה (29 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אך, אנחנו ממהרים. כדי להבין מניין נובע מעשׂה זה, קצת רקע במאמר הבא:

מהפכת פברואר 1917 עוררה תקוות בקרב יהודי רוסיה. הממשלה הזמנית הוציאה פקודה שבטלה את כל ההגבלות האזרחיות שהיו מוטלות על היהודים. לראשונה בתולדות רוסיה זכו היהודים באמנציפציה מלאה. עד מהרה החלו היהודים להתארגן במפלגות והחיים הפוליטיים ביישוב היהודי נעשו ערים ביותר. היהודים קיוו כי בעייתם תיפתר במסגרת של אוטונומיה לאומית דמוקרטית, והתארגנו לקראת מאבק למען אוטונומיה ולהכרה במעמדן המיוחד כמיעוט לאומי. בקרב היהודים פעלו מספר מפלגות, וכמספר המפלגות כן היה מספר הגישות להגדרתה של האוטונומיה. מפלגת ה"בונד" (מפלגה יהודית סוציאליסטית, שנוסדה בשנת 1897 ופעלה במחתרת. מפלגת ה"בונד" ראתה ביידיש את שפת הפועל היהודי והתנגדה לציונות) הסתפקה באוטונומיה שתאפשר פעילות יהודית עצמאית. מפלגות אחרות, כמו "המפלגה העממית" ו"מפלגת הפועלים היהודים המאוחדת", דרשו אוטונומיה שתאפשר שיפוט על פי עיקרי הדת היהודית, הפעלת מוסדות דת, סעד ועוד. הציונים "צעירי ציון" ו"פועלי ציון" תבעו, בנוסף לאוטונומיה, גם הכרה בזכות היהודים למדינה בארץ ישראל. למרות ריבוי המפלגות, חשו רבים צורך בהקמתו של ארגון גג לכל יהודי רוסיה. נערכו בחירות לועידת יהודי רוסיה, אולם זו לא התכנסה. המהפכה הבולשביקית, שפרצה באוקטובר אותה שנה, מנעה את כינוס הועידה. מנהיגי המהפכה הצהירו על גישה חדשה של השלטון הקומוניסטי, ששׂמה לאל את תקוות היהודים לאוטונומיה לאומית. מדיניות המהפכה, כפי שהותוותה על ידי לנין, גרסה כי יש לשלול לחלוטין את האנטישמיות, אך אין להרשות ליהודים להתארגן במסגרת אוטונומית נפרדת. **מאחר וליהודים אין טריטוריה משלהם, הם אינם מהווים לאום נפרד ולכן עליהם להתבולל בעם הרוסי**. לשאר הלאומים ברוסיה, לעומת זאת, הורשה להתארגן במסגרת אוטונומית נפרדת. [ההמשך מחר...]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל